

ADVENT
en
KERST

Symbolische schikkingen

Advent en Kerst 2024

Protestantse
Kerk

Als nieuw - leven in het licht

In de adventstijd sluiten we aan bij het jaarthema van de Protestantse Kerk voor 2024/2025 met het thema 'Als nieuw - leven in het licht'. Uitkijken, verwachten, soms iets zien, Jezus vinden en door Hem gevonden worden.

Advent is een tijd van uitkijken en verwachten. We laten ons elk jaar opnieuw verblijden door het feit dat God ons als kwetsbaar kind nabijkomt. In het donker van deze wereld is het bemoedigend dat het licht van het koninkrijk al zichtbaar wordt, onder ons in het hier-en-nu. Het komt, en het is er, overal waar Jezus zich laat vinden en wij ons door Hem laten vinden.

In de periode van Advent tot en met Kerst staan bij de schikkingen de gebruikte teksten en een korte uitleg. Daarnaast wordt per schikking uitgelegd welke materialen kunnen worden gebruikt en welke symbolische expressie passend is. De symbolische uitwerkingen zijn verbonden aan de kernwoorden uitkijken, verwachten, soms iets zien, Jezus vinden. Verwachten dat het licht naar ons toe komt, elke week iets dichterbij.

De gekozen lezingen en weergegeven teksten in deze handreiking zijn gelijk aan de keuzes voor de adventskalender. Ze zijn van de hand van predikanten die ook voor de adventskalender schreven.

Symboliek

Regelmatig vragen schikkers naar de symbolische betekenis van een specifiek detail in de bloemschik-suggestie. De symboliek die we proberen te verbeelden gaat over de grote lijn. Niet alles vraagt om een verklaring. Hopelijk zorgt de symboliek voor een zintuiglijke ervaring bij de kijker en roept het een emotie op (mooi-lelijk, verwondering, vragen ...). Bedenk ook dat je je eigen expressie kunt gebruiken in het maken van de schikking.

Kunst in de kerk

De foto's in deze handreiking zijn gemaakt in het gebouw van de Parkstraatgemeente in Arnhem. Sinds kort hangt daar het inspirerende kunstwerk 'De som der dingen' aan de muur dat prominent te zien is op de foto's. Het kunstwerk van Ilse Schoneveld laat de vier bouwstenen van de natuur en het leven zien (aarde, water, wind en zon), een kaars en het kruis.

Ontwerpkeuzes

Bij het ontwerp van deze schik-suggestie hebben we rekening gehouden met een aantal ontwerpcriteria.

- De bloemschik-suggestie is bedoeld om te inspireren.
- De bloemschik-suggestie bestaat uit 5 schikkingen die samen een serie vormen, passend bij de tijd van het kerkelijk jaar.
- Bij de keuze voor plantaardige materialen en niet-plantaardige materialen is rekening gehouden met de milieubelasting die de productie van het materiaal met zich meebrengt. Dat houdt in: materialen die van nature bloeien in het seizoen of een lage ecologische voetafdruk hebben.
- Met foto's en werkbeschrijving wordt uitgelegd hoe de schikking is gemaakt. De gekozen techniek en de gekozen hulpmaterialen belasten het milieu zo min mogelijk en dragen bij aan duurzaam leven en werken.
- De bloemschik-suggestie is, met eventuele instructie, eenvoudig te maken.
- De schikking is eenvoudig in grootte aan te passen, afhankelijk van de ruimte waarin de schikking wordt geplaatst.
- De schikking is een suggestie en het basisidee kan eenvoudig aangepast worden aan de mogelijkheden die er zijn op de locatie waar de schikking komt te staan.
- De schikking heeft een krachtige beeldtaal, die deels vragen oproept bij de kijkers en aansluit bij de teksten.

Basissymboliek Advent en Kerst 2024

Het grondidee voor de serie schikkingen in de adventstijd is 'het licht verwachten'. Vanaf de eerste zondag zien we het licht al, al is het nog ver weg. Er is de wens om het licht te ontvangen, al sluimert deze wens nog aan het begin van de adventstijd. We kozen daarom voor een ontvangende lijn, alsof het armen zijn om het goede te ontvangen. De lijn is verbonden aan een hoge kandelaar. Op de eerste zondag is de ontvangende lijn onder aan de kandelaar bevestigd, elke zondag komt de lijn dichterbij de kaars. Met Kerst omarmt de lijn de kaars.

Basisschikking

Benodigheden

- (houten) hoge kandelaar
- buigzame takken in een donkere kleur
- een kaars (wij gebruikten een dikke honingkaars)

Pas de maatvoering en materiaalkeuze aan bij je eigen situatie.

Alternatief

- Als je geen kandelaar hebt, dan kun je een smalle, hoge, rechte vaas gebruiken. Plaats de vaas ondersteboven, de bodem is nu boven. Daarop plaats je de kaars. De ontvangende lijn klem je rond de vaas.

Maken ontvangende lijn

Kies buigzame en gebogen takken, bijvoorbeeld de takken van de wilde roos, wilg of kornoelje. Als je zelf takken plukt, kun je de vorm van de takken uitzoeken. Vraag wel na of je takken mag plukken in (kerk)tuin, natuur of park. De genoemde takken zijn ook te koop bij tuincentrum en bloemist maar dan zijn ze vaak recht. In dat geval kun je de takken spannen in de gewenste vorm en een aantal weken laten drogen.

Een goede adventstijd toegewenst.

de ontwerpgroep bloemschiksuggestie symbolisch schikken Advent en Kerst 2024

takken spannen

verbinden van de takken

takken rond de kandelaar

Meer bloemschikideeën

Wil je meer informatie over de symboliek van materialen, vormen en kleuren, of zoek je informatie bij andere lezingen? Raadpleeg dan de website symbolischschikken.nl. Meer bloemschiksuggesties zijn te vinden in de brochure B jaar, geschreven door Tini Brugge en Anita Westhuis. Deze brochure is te bestellen bij docete.nl.

Eerste Advent

Tekenen der tijden, waakzaamheid geboden

Lucas 21:25-31

De tekst verhaalt over Jezus die terug zal komen. Het verhaal roept kilheid op, het wordt in eerste instantie namelijk geen vrolijk, gezellig weerzien. Nee, het is een moment van angst, natuurgeweld. De boel wordt op scherp gesteld. Zo scherp dat 'de volken sidderen van angst'. Jezus komt terug op de wolk en is omgeven met macht en luister. Alles zal wijken voor zijn macht. We worden in dit bijbelgedeelte aangespoord en gevraagd ons leven op zijn tweede komst af te stemmen: richt je op en hef je hoofd. Hoe? Jezus roept ons op om waakzaam te zijn en onophoudelijk te bidden. Dan ben je in Hem geborgen en kun je je hoofd omhoog richten.

Meditatieve tekst

Zoals de vijg
reikhalzend uitzielt
naar het juiste moment
zo mogen ook wij waakzaam zijn
om het licht te ontvangen.

Thema: waakzaamheid

Wees alert, houd je ogen open, en laat je niet afstoppen door een valse roes of dagelijkse zorgen - houd je ogen gericht op de komst van de Mensenzoon, midden in de chaos van het leven. In vers 29 wordt gesproken over de vijgenbomen. 'Let op de bomen, zij spruiten uit als de tijd daarvoor rijp is.' Zo moeten ook wij waakzaam zijn.

De schikking

De ontvangende lijn is onder aan de kandelaar bevestigd. In de ontvangende lijn liggen vijgen aan vijgentakken en donkere bessen. De kaars is boven op de kaarsenstandaard geplaatst. Doordat er een ontvangende lijn verbonden is aan de kandelaar ontstaat er een silhouet van het anker. Het anker is het symbool van de hoop.

Materialen

- diverse bruingekleurde takken
- vleugeltjes van de esdoorn
- Ficus carica, vijgen
- lampionnetjes (skelet)

Tweede Advent

Vorbereidingen treffen

Lucas 3:1-6

Sinterklaas is weer vertrokken en een nieuwe tijd breekt aan. De kerstspullen komen van zolder, worden afgestoft en opgehangen. Zo treffen we voorbereidingen voor het volgende feest. En dat is verstandig, zegt Johannes de Doper. Het is goed om je voor te bereiden op dat wat komt. Het meest wijs is het om je te laten dopen. Want zo zet je jezelf op de weg van het goede leven. Dat is een weg die recht is in plaats van krom en effen in plaats van hobbelig. Over zo'n weg kun je dus vrijuit lopen.

Thema: profetie van Gods toekomst

Johannes de Doper, degene die wijst. Een vinger naar Jezus. Een profetische stem die oproept tot bekering, in de lijn van Jesaja. In de schikking leggen we een accent in vers 5: Bereid de weg van de Heer, elke kloof zal worden gedicht, elke berg en heuvel geslecht, kromme wegen rechtgemaakt en hobbelige wegen geëffend. Bij de ontvangende lijn wordt een schaal water geplaatst om het dopen van Johannes te symboliseren.

Meditatieve tekst

Water om te dopen, nieuw leven dat gaat komen
we weten niet hoe,
snel of langzaam
rechtstreeks of via omwegen
we weten dat het komt.

De schikking

De ontvangende lijn is iets naar boven geschoven. In de ontvangende lijn is een schaalje water geplaatst. Onder de ontvangende lijn zijn verse rechte en kronkelige takken bevestigd.

Materialen

- kronkelhazelaar (Coryllus)
- rechte groene takken, zoals van de kornoelje (Cornus)
- glazen schaal met water

8
december
2024

Derde Advent

Bekering

Lucas 3:7-18

Veel mensen laten zich dopen door Johannes de Doper. Ze geloven dat de Messias hen zal bevrijden. Wat wil je meer? Toch waarschuwt Johannes hen. Hun idee van de Messias klopt niet. Hij zal hen niet bevrijden van de Romeinen, zoals ze denken, maar van zichzelf! De Messias die komt, kijkt naar hun eigen hart en handelen. En ze doen in Gods ogen allerlei dingen die niet goed zijn. Johannes roept hen daarom op schoon schip te maken. Want net als een boer die zijn graan verzamelt en het kaf verbrandt, zo zal de Messias alles wat bij hen onzuiver is met vuur verbranden. Die grote schoonmaak van de heilige Geest geeft werkelijke bevrijding.

Thema: vruchten van de Geest

Hoe ziet bekering er concreet uit? De tekst zegt: breng dan vruchten voort, de bekering waardig. Leer te delen, zoek een levensstijl die past bij de komst van Jezus. Hij zal jullie dopen met de heilige Geest en met vuur.

De schikking

De ontvangende lijn is iets naar boven geschoven, weer iets dichterbij het licht. In de ontvangende lijn zijn vruchten neergelegd, druiven, noten, kastanjes, sneeuwbesen. Allerhande vruchten, een grote diversiteit. De Geest kan op vele manieren doorwerken in de mens.

Materialen

- rode kornoeljetakken
- vruchten (wat beschikbaar is)

Meditatieve tekst

Het licht verwachten is
leven in het licht
waar bloemen bloeien
vruchten groeien
toekomstig licht.

Vierde Advent

Een gezegend kind

Lucas 1:39-45

Het moet wat geweest zijn, die ontmoeting van Maria en Elisabet. De engel had Maria verteld dat ook haar verwante zwanger is, ondanks haar hoge leeftijd. Maria kan niet wachten om haar ervaring met Elisabet te delen, zij zal haar verhaal kunnen begrijpen. Bijzondere ervaringen kun je niet met iedereen delen, met lotgenoten lukt dit doorgaans het beste. Als Maria Elisabet en haar man Zacharias begroet, gebeurt er iets wonderlijks. Het kind van Elisabet 'springt op in haar schoot', het maakt een vreugdedansje. Vol Geestkracht roept - zingt! - Elisabet het uit: 'Gezegend ben je, Maria! En ook het kind dat je krijgt, zal gezegend zijn.' (Bijbel in Gewone Taal)
Een gezegend kind, dat zal het zijn! Gezegend door God, om anderen tot zegen te zijn.

Thema: het kind dat zal komen

De lofzang van Maria is een profetische zang, waarbij God de nederige verhoogt, barmhartig is, en mensen overlaadt met gaven. Rijken en heersers delven het onderspit. Een kind zal komen, een licht in de wereld.

De schikking

De ontvangende lijn is naar boven geschoven, dicht bij het licht. In de ontvangende lijn zijn twee amaryllisbollen neergelegd, de bloem is diep verborgen in de bol. De twee bollen symboliseren Maria en Elisabet.

Materialen

- twee amaryllisbollen (Hippeastrum)

Meditatieve tekst

Verborgen leven
om te ontvangen
als licht in de wereld
vol verlangen.

Kerst

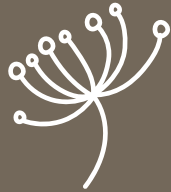
Woord dat vlees werd

Johannes 1:1-14

Ook de evangelist Johannes zingt een lofzang op de geboorte van Jezus: een lied met een niet eenvoudige tekst en een melodie met heel lage en heel hoge noten. Een lied dat je niet zomaar even wegzingt, maar dat je verschillende keren moet lezen en horen om de rijkdom ervan te vatten. Johannes bezingt het kerstkind als 'sprekend God'. Het eerste en diepste woord van God was: Licht (Genesis 1:3). Jezus is het licht der wereld (Johannes 8:12). De duisternis heeft dit licht niet in haar macht gekregen (vers 5). De laatste woorden van Jezus zijn: 'Het is volbracht!' (Johannes 19:30) Johannes bezingt het geheim van het kerstkind. Hij, sprekend God, leeft Gods genade en goedheid, liefde en trouw, voor en onder ons.

Meditatieve tekst

Ontvangen licht
verbeeld in bloemen, vruchten
vol zaden
om te leven
licht in de toekomst.

Thema: licht

De lezing uit Johannes 1 is best abstract, over het Woord dat vlees werd. God zelf werd een kwetsbaar mens. Een kind, zoals ook wij eens kind waren. Een nieuw mensenleven, gekomen om ons licht te brengen, hoop en toekomst.

De schikking

De ontvangende lijn is naar boven geschoven, hoger kan niet meer, dicht bij het licht. In de ontvangende lijn zijn lichte materialen gelegd: bessen, vruchten, gedroogde witte bloemen, schaduwplantjes. Eigenlijk kun je hier allerlei lichtgekleurde plantaardige materialen voor gebruiken.

Materialen

- sneeuwbes (Symphoricarpos) (in de winter is ook Pernettya beschikbaar)
- witte heide (Erica)
- Sedum sempervivum, symbool voor eeuwig leven
- gedroogde Siberische edelweiss (Anaphalis)

ADVENT en KERST

Bloemschikkers: Anneke de Boer,
Willy Faber-van Dijk, Hanneke Maassen,
Corine Overweg-van Willigen
Technische ondersteuning: Eije Faber
Overige teksten: Hanneke Maassen
Fotograaf: Jan van de Lagemaat
Locatie fotografie: Parkstraatgemeente, Arnhem

Protestantse Kerk in Nederland
protestantsekerk.nl
info@protestantsekerk.nl
(030) 880 18 80

**Protestantse
Kerk**